

Till
Banchefer, Klubbar, GDF ordf.
I distriktet
Småland – Gotland
Värmland - Örebro

Lägesrapport från Distriktet Småland, Gotland, Värmland o Örebro maj 2015.

När jag skriver detta i månadsskiftet april/maj så märker man verkligen vilket långt land vi lever i och därmed är det helt olika förutsättningar för växtligheten. I södra delarna av Småland inte långt ifrån Skånes gräns har Älmhults GK haft öppna sommargreener i princip hela vintern. Medan längst upp i Värmland, där har man precis tagit bort vår dukarna och satt i flaggorna på dem ordinarie greenerna.

Jag varnade lite i min förra rapport för en tuff övervintring, framför allt i Värmland o Örebro på grund av långvarigt istäcke. Många av er där ute rapporterade till mig precis efter att isen gått bort om att det trots detta såg ganska bra ut. Men när väl gräset precis skulle sätta igång att växa så klappade (delar eller hela) greenerna ihop och dog ut på ett par ställen. Vad som då har hänt är att tillväxtpunkten blivit utslagen på grund av långvarigt istäcke. Isen kan nämligen dra vatten kapillärt ut ur plantan och på så vis krossa tillväxtpunkten. Som alltid är det gräsarten vitgröe som är speciellt känslig. Dels för att plantan i sig oftast är ettårig, men även det faktum att cellväggarna är betydligt tunnare på detta gräs samt det tar upp betydligt mera vatten på hösten än t.ex. krypten och rödsvingel.

Därför har t.ex. Karlstad GK jobbat mycket framgångsrikt med s.k. vintertäckning av sina greener under ett flertal år genom att använda olika dukar. Innan påläggningen av dukarna så bekämpar man greenerna mot svamp, sedan lägger man på, först en genomsläpplig duk och ovanpå detta en tät duk. Kortfattat går det ut på, att skapa en luftspalt mellan isen och duken. Detta räcker oftast för att plantorna skall kunna andas, (för det måste dem göra) även vintertid. Oerhört viktigt är att vattnet inte får en chans att rinna in under dukarna, därför måste den yttre duken många gånger stoppas in under torven.

Detta fenomen att skydda tillväxtpunkten, är det man försöker åstadkomma genom att dressa ganska häftigt på greenerna på hösten när tillväxten avtagit fullständigt. Man skyddar på så sätt tillväxtpunkten från isbildning i och utanför tillväxtpunkten. Jag brukar kalla det *Fattigmans täckning!*

Jag tillsammans med två kollegor hade den stora äran att besöka Kanada i vintras och deras stora årliga kombinerade mäss och utbildningsvecka. Där fick jag berättat för mig 90 - 95 % av alla banor täcker sina greener på ett eller annat sätt varje år. Dem är tvungna att göra detta, för annars så står dem där med döda greener varje år. Samtidigt är risken påtaglig att Bancheferna helt enkelt mister sitt jobb. Dem påtalade att det inte är frågan om att kunna öppna greenerna tidigare på året, utan syftet är att, när man väl öppnar dem kan man göra det med bättre kvalitet.

Snömögel

Framför allt i Småland ser jag efter den gångna vintern en hel del snömögel, men även angrepp som jag såg med egna ögon och fick rapporterat till mig sent i höstas innan snöläggning. Denna svamp angriper oftast bara dem ovanjordiska växtdelarna och således brukar rötterna leva. Den lever mellan – 4 grader till + 28 grader och trivs alltid bäst när det är ca 20 – 22 grader i marken. Då kanske någon vän av ordning säger att: *Får man snömögelangrepp mitt på sommaren?* Svaret är: *Ja*, men då är all annan växtlighet igång och naturen i sig är fenomenal i sådana situationer och tar själv hand om svampangreppen och naturligt slå ut svampen. Om ni ser på bilden nedan, så tog jag den idag (läs 5/5). Titta riktigt noggrant, så ser ni att snömöglet har triggats i gång igen (bruna randen runt det gamla angreppet). Men jag skulle inte välja att bekämpa den nu med något svampmedel utan istället vara ganska lite kylig och vänta ut den naturliga läkningen av angreppet. Vågar du inte det, så är mitt förslag att använda 15 – 20 kg järnsulfat i 400 lit vatten per Ha + ca 10 kg Mangansulfat. Självklart så sänker du pH vätskan i sprutan med t.ex. Effekt innan du sprutar greenerna.

Ni som har mycket vinterskador.

Nu har jag kollat väderleksprognosen för hela mitt distrikt den närmsta 10 dagarna och det verkar bli bra väder. Nu skall ni gasa på ordentligt med näring och var inte rädda för att lägga på 0,25 – 0,35 kg rent N fast gödning per 100 m² samtidigt som jag skulle djupt vertikalskära (igenom det skadade materialet) rejält i ett flertal riktningar (eller helt enkelt riva i varje fläck med specialpreparerade vassa stålräfsor). Passa även på att stödså och dressa rejält efteråt. Skadar vi inte det som redan är stödsått? Jo kanske det, men det viktigaste är nu att få fläckarna att läka igen, annars är risken påtaglig att det bildas en massa svart alger! Har dessa uppstått är det nästan omöjligt att få gräs till att etablera sig. Dessa alger trivs bäst när det är pH värde 7 – 8 i dess växt miljö. Kan man stressa svart algerna till ett pH värde under 6 så dör dem oftast. Således är det bara ammoniumsulfat eller järnsulfat som gäller när väl algerna etablerat sig.

Häxringar

Dem senaste dagarna har jag fått ett flertal påringningar om lite lustiga fläckar som dykt upp lite här och var. Det har visat sig ofta vara häxringar vid närmare kontroll. (se bild nedan) Speciellt brukar dessa tydligt visa sig vid torra förhållanden och när greenerna är lite magra. Tar man en kniv (som jag gjort på högra bilden nedan) så brukar man se en karaktäristisk orange färg (pilen nedan), samt att det luktar mycket tydligt svamp. Dessa brukar försvinna av sig själv när växtligheten skjutit fart efter lite regn och gödning. Ett bra recept brukar vara att lufta området rejält både i och runt fläckarna och sedan vattna in rejält med vätmedel. Är fläckarna inte så många går det bra med en grep men är området större så måste man ta till t.ex. Verti Drain. Efter denna behandling? Då tycker jag att ni tar och slår mig en signal, så resonerar vi oss fram till en lösning, för det finns en hel del tips och trix i min bakficka!

Dagg o Guttationsdroppar

Om ni tittar riktigt noggrant på bilden nedan så ser ni att längst ut på spetsen på bladet, där är dropparna betydligt större än dem övriga s.k. daggdroppar. (dagg bildas av att kall luft inte kan hålla lika mycket vattenånga som varm luft). Troligtvis är detta s.k. Guttations droppar. Dem orsakas av rot tryck nattetid. Detta skapar ett vattentryck i växten som pressar droppar ut genom speciella öppningar som kallas hydrotoder (som alltid är öppna jämfört med vanliga klyvöppningar) i bladspetsarna. Dessa droppar består till ca 40 % av mineraler, socker och proteiner, det vill säga är mat för svampar. Därför är det oerhört viktigt att få bort dessa droppar via avdagning.

Mer om detta kan läsa på länken nedan:

<http://www.bioforsk.no/ikbViewer/Content/82541/Hur%20mycket%20vatten%20-%20Greenbladet%202010.pdf>

Troligtvis guttationsdroppar vid den vita pilen ovan

Dressmaterial vid hålpipsluftning

Jag skulle överväga att använda lite grövre dressmaterial när ni hålpipsluftar (förslag 0,2 – 2 mm) än normalt (0,1 – 1 mm) greenerna, om det är möjligt. Allt för att underlätta den horisontella vattenrörelsen nedåt genom profilen och därmed nedbrytningen av organiskt material.

Men nu vill vi ha värme, ingen nattfrost, lagom med regn så kommer det att bli en alldeles strålande säsong, var så säkra på det!

Svenska Golfbundet

Tveka inte att höra av er om ni undrar över något.

Bästa Hälsningar!

Mikael "Bobban" Frisk

SGFs Bankkonsulent

Småland – Gotland

Värmland – Örebro

Mob: 070 – 634 44 98

E-post: mikael.frisk@golf.se

www.golf.se/SGF/Bana